

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Del av Björnfoten 1:54

Enligt 6 kap. 5–7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas enligt PBL 4 kap 34 §.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram till vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas. Tanken är att dokumentet ska användas och uppdateras kontinuerligt under arbetet med att ta fram detaljplanen.

Handläggare planenheten: Anna Fredrikson, Planarkitekt

Handläggare Miljökontoret: Mari Nilsson kommunekolog

Handläggare Kof, Emma Tibblin stadsantikvarie

Handlingen ställs ut i samband med samråd av detaljplanen

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen ska bedöma om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning. Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen. Förordningen beskriver vad det är som ska beaktas, det handlar om:

- *vad* det är för åtgärd eller verksamhet
- *var* den planeras och,
- *vilka* miljöeffekter som förväntas

Miljöeffekter

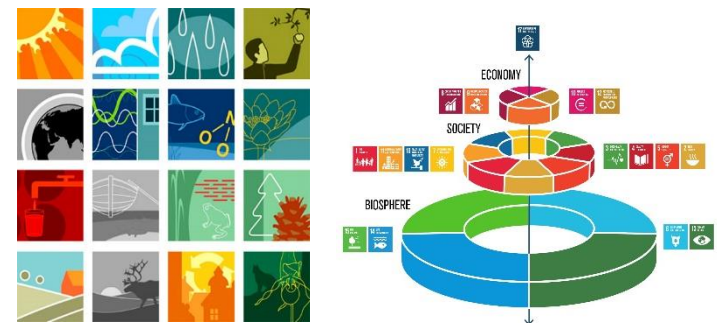
Begreppet miljöeffekter är definierat i miljöbalkens sjätte kapitel. Miljöeffekter kan vara direkta eller indirekta effekter. De kan vara positiva eller negativa för miljön. Effekterna kan vara tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och uppstå på kort, medellång eller lång sikt. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå i närområdet och långt bort. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

1. *befolkning och människors hälsa,*
2. *djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,*
3. *mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,*
4. *hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,*
5. *annan hushållning med material, råvaror och energi, eller*
6. *andra delar av miljön.*

Listan ska inte anses vara uttömmande, därav den 6:e punkten *andra delar av miljön*.

Miljökvalitetsmålen och agenda 2030

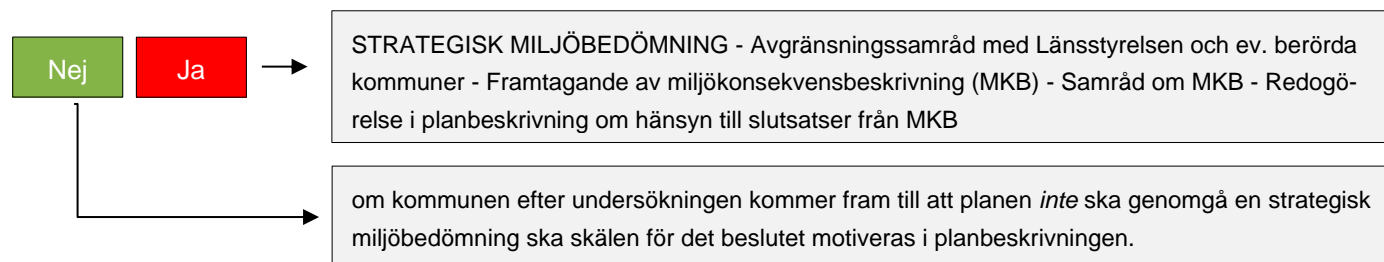
Det långsiktiga syftet med att undersöka miljöpåverkan och att integrera miljöbedömningar i planläggningen är att uppnå miljömålen specificerade i de sexton miljökvalitetsmålen. De svenska miljömålen omfattar den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling och är en viktig utgångspunkt för det nationella genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Exempel på miljökvalitetsmål är God bebyggd miljö, Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan och Ett rikt växt- och djurliv.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten. Om det inte är uppenbart onödigt skickas dokumentet för påsyn och diskussion till miljökontoret och stadsantikvarien.

UNDERSÖKNING AV BMP (vid samråd eller tidigare vid behov)

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med länsstyrelsen om undersökningen sker i regel i samband med detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP konstateras eller befaras bör samråd med Länsstyrelsen ske innan detaljplanens samråd.

Särskilt beslut

Kommunen ska efter att undersökningen har genomförts ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Detta ska göras genom att kommunen fattar ett särskilt beslut. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet fattas på delegation i samband med att planen går ut på samråd och därefter görs tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955)*

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen och ev. berörda kommuner för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen.

Information om planen

Planens syfte:

Syftet är att skapa ett attraktivt bostadsområde i lantlig miljö.

Genom att Sandviken i översiktsplanen är utpekad kärnområde för förtätning kan flera synergieffekter uppnås som i sin tur har positiv påverkan på Sociala-, miljömässiga och ekonomiska hållbarhetsmål. Kompletterande bostadsbebyggelse bidrar till att uppfylla mål i budget om attraktiv kommun för boende och näringsliv samt ökad trygghet.

Allmän beskrivning av planområdet

Areal för berörd del av fastighet Björnfoten 1:54 - 1 uppgår till ungefär 48 500 kvadratmeter.

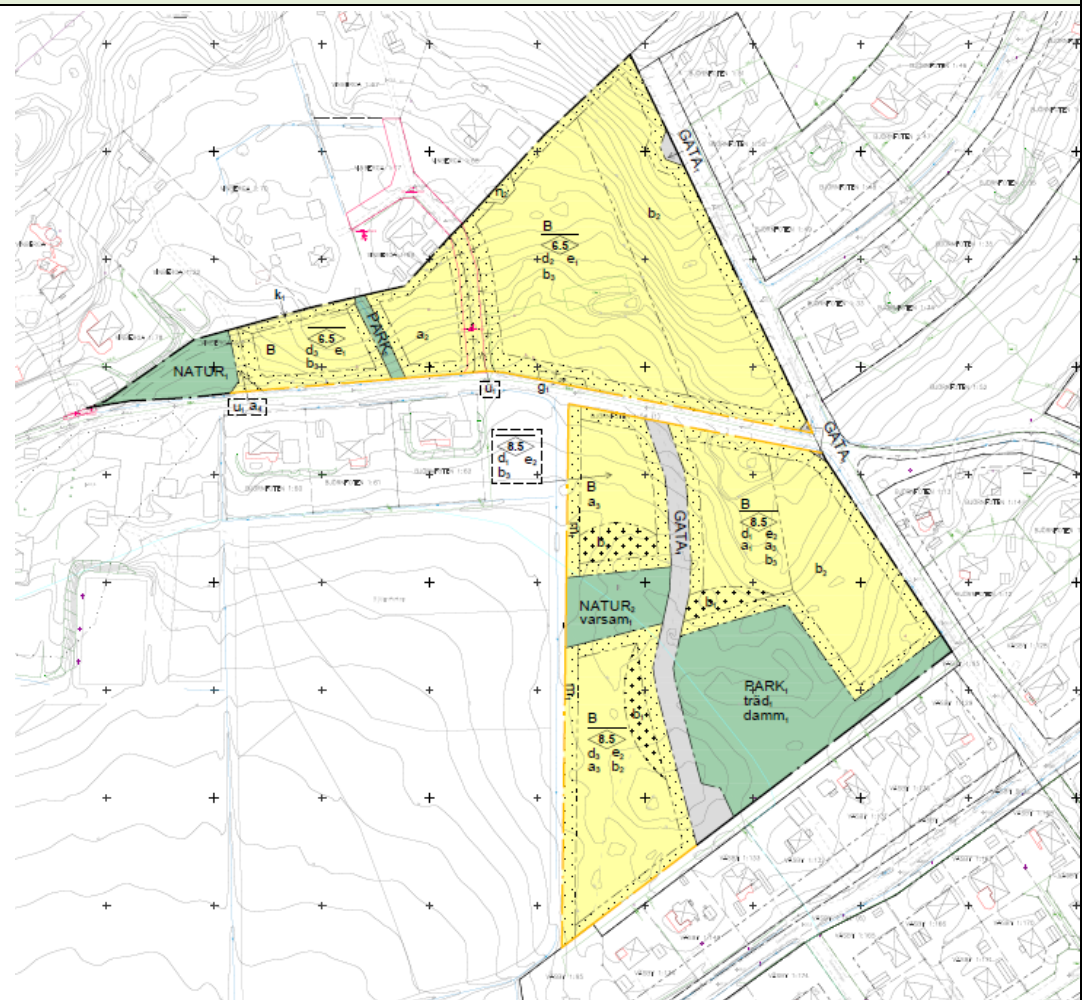
Planområdet är beläget invid Sandviken, Enhörna kommundel. Berörd del av fastigheten har tidigare ingått i planläggning av Sandviken, etapp 2, men har brutits ut till ett separat planprojekt. I och med detta angränsar planområdet pågående planarbete för Sandviken, etapp 2.

Planområdet angränsar även byggnadsplan för Sandviken 0181K-P852C. Vid denna plans framtagande pågår ändring av byggnadsplanen; Sandviken, etapp 1.

Planområdet kalhöggs omkring år 2018. Damm med fynd av bland annat åkergroda finns inom planområdet.

En fornlämning finns i planområdet och en övrig kulturhistorisk lämning är belägen strax invid, men utom planområdet.

I planrådets norra del finns naturavvattning från ett kärr som leds via ett dike över ovanliggande fastigheter och vidare över Björnfoten 1:54.

Figur 1 Planområdet

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? Ja ☐ Nej ☒
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan i och med att området är kalhugget sedan 2018. Område runt fornlämning planläggs som NATUR och område runt damm planläggs som PARK med möjlighet att anlägga ytterligare damm. Bebyggelsefritt avstånd (bostadshus) har avsatts 50 meter från dammen. Biotopskyddade diken lämnas utom planområdet. Sandviken med sin närhet till Mälaren ligger i inom område som i sin helhet är ett utpekat riksintresse enligt 4 kap, 1 och 2§§ i vilket hänsyn ska tas till natur- och kulturvärden samt till det rörliga friluftslivet. Detaljplanarbetet anses inte påverka MB 4 kap negativt.
Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	Detaljplanens grundstruktur för allmän platsmark och kvartersmark utgår från platsens förutsättningar och tålighet för förändring. Följande beaktas: <ul style="list-style-type: none">• Risk för allergener• Biotopskydd• Artskydd• Fornlämning• Kulturmiljö• Dagvatten och naturavrinning• Sekundärt vattenskyddsområde

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Bedöms planen vara förenligt med översiktsplanen?

Beskriv även om planen är förenlig med RUF5

Finns mellankommunala och regionala intressen

Finns FÖP

Finns program

Ja Nej Delvis

Beskriv hur/motivering:

RUF5 2050

Planområdet är i regionplanen för Stockholmsområdet (RUF5) 2050 utpekad landsbygd. Detaljplanen följer intentioner i RUF5.

- I och med indragning av vatten och spillvatten anses hållbara tekniska försörjningssystem uppnås.
- Planarbetet utreder hur natur- och kulturmiljöer ska hanteras för att bevara befintliga värden.
- Jordbruksmark tas inte i anspråk.

Översiktsplan, 2013

I Enhörna kommun del är byarna Sandviken, Ekeby och Tuna utpekade som områden med utvecklingspotential i kommunens översiktsplan (2013 – 2030). Området är utpekad i ÖP som utredningsområde för bostäder. Planen anses förenlig med gällande översiktsplan då området ansluter till bebyggelsestruktur och då bebyggelse uppförs på ett område utan höga rekreativmässiga värden.

Sandviken är prioriterat i kommunens arbete med att förbättra vatten- och avloppssystemet och planläggning för ökade byggrätter, därmed anses ytterligare, väl anpassad förtätning tålas.

FöP, 2009

FöP beslutades 2009 och ÖP beslutades 2013. Eftersom endast en översiktsplan kan gälla för ett område anses FöP vara vägledande och ÖP gällande. Planen avviker från genomförd FöP, mars 2009 i och med att ny väg till Sandviken inte kommer att genomföras. I genomförd FöP föreslogs en större andel av förtätning än vad som nu utreds.

Kunskapsunderlag för kulturmiljön

Delar av angränsande områden är utpekade i kommunens kunskapsunderlag för kulturmiljön. Detaljplanen bekräftar kulturmiljövärden och planbestämmelser har formulerats för att möjliggöra att tillkommande bebyggelse harmonierar med kulturmiljön.

Politiska beslut		
Nämnd	Beslut	Beslutsdatum
Enhörna kommunalnämnd	Beslut om planuppdrag	2012-04-16
Enhörna kommunalnämnd	Beslut att utöka planområdet för område som i dag motsvaras av Sandviken, etapp 1 och 2 samt ytterligare områden som nu utgått.	2017-02-06
Enhörna kommunalnämnd	Beslut att konsekvenser av föreslagna inriktningar ska redovisas på kommande nämnd.	2017-11-13
Enhörna kommunalnämnd	Beslut om medborgardialogsmöte och workshop	2018-03-05
Enhörna kommunalnämnd	Beslut om konsekvensutredning av medborgarförslag	2018-05-28
Enhörna kommunalnämnd	Enhörna kommunalnämnd beslutar om fortsatt planarbete i området. För delområdet Sandviken, etapp 1, beslutades att gå vidare med att pröva planläggning genom ändring av befintlig detaljplan. För Sandviken, etapp 2 beslutades att en ny detaljplan skulle tas fram. Det innebär bl.a. att utreda förutsättningar för vatten- och avloppslösningar i syfte att minska miljöpåverkan på Mälaren och vattenskyddsområde, utreda om fortsatt enskilt huvudmannaskap är möjligt, se över vägstandarder, öka byggrätter och se över fastighetsstorlekar.	2018-09-03
Enhörna kommunalnämnd	Beslut om att revidera svar på medborgarförslag och lyfta in förslag och synpunkter från medborgarförslaget i detaljplanarbetet, bland annat en mycket försiktig förtätning och utökning av byggrätter, förvaltning av enskilda vägar och gång- och cykelvägar	2018-09-03
Enhörna kommunalnämnd	Beslut om att låta del av fastigheten Björnfoten 1:54 ingå i detaljplanen för Sandviken/Sandvikenområdet.	2018-12-10
Stadsbyggnadsnämnden	Godkännande av bedömning att ändrad detaljplan för Sandviken, etapp 1, inte medför betydande miljöpåverkan	2023-05-23
Stadsbyggnadsnämnden	Godkänner förslag till ändring av detaljplan för Sandviken, etapp 1	2023-05-23
Stadsbyggnadsnämnden	Godkänner upphävande av tillägg till byggnadsplan (1996) i samband med laga kraft av föreslagen planändring.	2023-05-23
Stadsbyggnadsnämnden	Godkänner upphävande av detaljplan 0181K-P852C i samband med laga kraft av föreslagen planändring	2023-05-23
Stadsbyggnadsnämnden	Ger samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att gå ut på samråd	2023-05-23

	Stadsbyggnadsnämnden	Beslut om att anta Start-PM för detaljplan för del av Björnfoten 1:54. I och med detta hanteras detaljplanen för Björnfoten i en separat detaljplan.	2023-06-13
<p>Kumulativa effekter Finns andra projekt, planer eller program som tillsammans med åtgärden kan få konsekvenser för miljön och som kan leda till betydande miljöpåverkan. Utgå från listan miljöeffekter</p>	<p>Detaljplanen för del av Björnfoten 1:54 har samband med två pågående planarbeten för Sandviken omfattar två etapper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etapp 1 innebär planändring av befintlig byggnadsplan. • Etapp 2 omfattar planläggning av invidliggande, befintligt Området är inte detaljplanelagt sedan tidigare. • Det finns även planbesked för ytterligare en fastighet i närområdet; Vinberga 2:6. Del av Björnfoten 1:54 och Vinberga 2:6 skulle från början ingå i etapp två men eftersom föreslagen förtätning behöver vägas mot existerande värden provas bebyggelseområden för dessa planer i separata planärenden. 		

Verksamheter och åtgärder som kan medföra BMP

Plan- och bygglagen 4 kap. 34 §

Enligt PBL 4 kap 34 § finns ett antal specifika situationer som förväntas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) om planen medför att marken får tas i anspråk för något följande ändamål:

- industriändamål
- ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse
- en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar
- en hamn för fritidsbåtar
- ett hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse
- en permanent campingplats
- en nöjespark
- en djurpark

Genomförandet av planer för de uppräknade användningsområdena ska inte automatiskt antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska bedöma om det är någon av de uppräknade verksamheterna som är orsaken. Uppräknade ändamål är kopplade till MKB-direktivet bilaga II.

Ja Nej

Om ja; beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra BMP:

Verksamheter och åtgärder som förväntas medföra BMP	
MB 7 kap 28 § a Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP)	Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt? Ja ☐ Nej ☒ Motivera svar och beskriv konsekvens och om detta bedöms medföra BMP. Väg in åtgärder från eventuellt angränsande projekt som tillsammans får kumulativa effekter:

Aspekter att förhålla sig till	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) och hantering av eventuella miljöeffekter	Risk för betydande miljöpåverkan		
			Nej	Ja	Miljöaspekt som ska behandlas i MKB
<p>Mark</p> <ul style="list-style-type: none"> -Topografi/terräng, -Berg- och jordarter, -Infiltrationskapacitet, -Stabilitet och bärighet, -Sättningskänslig mark, -Erosionsskydd, -Buffertzoner och filter, -Fysiska ingrepp 	<p>Topografi/terräng</p> <p>Området lutar åt söder och sydväst, med en högsta nivå om 55 meter och en lägsta nivå om 35 meter. Inom denna del av Björnfoten 1:54 förekommer en höjd i nordost med slänter ner mot sydväst. Denna höjdrygg löper delvis längs med den östra fastighetsgränsen.</p> <p>Inom fastighet Björnfoten förekommer även en mindre anlagd kulle.</p> <p>Berg- och jordarter,</p> <p>Inom området förekommer framför allt postglacial sand och finsand på sandig morän enligt SGU:s jordartskarta. I de sydvästra delarna utgöra glacial lera de översta jordlagerna. Det är sannolikt att leran delvis breder ut sig under den postglaciala sanden och överlagrar den sandiga moränen.</p> <p>Fältbesöket bekräftar SGU:s jordartskarta med två undantag. Strax nordost om fastighet Björnfoten 1:62 har lera påträffats vilket tyder på att området med lera som översta jordlager sträcker sig något längre upp mot nordost. I sydöstra delen av Björnfoten 1:54 förekommer ett mindre sankt område där</p>	<p>Topografi/terräng</p> <p>Planbestämmelser har föreslagits som möjliggör att uppföra byggnader utifrån platsens förutsättningar.</p> <p>Berg- och jordarter,</p> <p>Sankmarken i söder undantas från planläggning</p>	☒	☐	

	<p>organiska jordarter och finsand påträffats.</p> <p>Sankmarken på Björnfoten 1:54 är ett av sex tekniskt komplicerade områden som pekats ut i översiktlig geoteknisk utredning</p> <p>Infiltrationskapacitet, Möjlighet för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) finns inom områden med sandig morän överst i jordlagerföljden. Eventuellt kan LOD även vara möjligt där sand förekommer överst i jordlagerföljden, dock bör man i de fallen säkerställa att inte lera, som är en tät jordart, förekommer under.</p> <p>Stabilitet och bärighet, Planområdet utgörs av ett typiskt mäländskapskaraktäriseras av låga kala berg och små moränhöjder som omges av odlade slätter där ler och postglacial lera dominerar. Inom planområdet för del av Björnfoten 1:54 förekommer inte några slänter som bedöms utgöra stabilitetsrisk.</p> <p>Sättningskänslig mark, Sättningar kan uppkomma vid lösmarksområden, det vill säga framförallt där lera förekommer. Dessa områden ligger vanligtvis i de låga områdena. Vid platsbesöken noterades dock inga sättningsproblem för befintliga hus i omgivande områden. Flertalet av de befintliga byggnaderna var enligt uppgift</p>	<p>Infiltrationskapacitet, Eftersom fastigheterna är relativt stora bedöms LOD-lösningar kunna genomföras. Bestämmelse om LOD har förslagits.</p> <p>Stabilitet och bärighet, Ingen åtgärd</p> <p>Sättningskänslig mark, Ingen åtgärd</p>			
--	---	--	--	--	--

	<p>från fastighetsägare grundlagda med konventionell torpargrund.</p> <p>Även vid den lokala sankmarken på fastighet Björnfoten 1:54 kan sättningar skapa problem för bebyggelse. I detta skede avråds bebyggelse från vid dessa sankmarker. Mer detaljerade undersökningar kan dock öppna upp för åtgärder som urgrävning, stabilisering eller uppfyllning som i sin tur kan möjliggöra bebyggelse.</p> <p>På friktionsjord (sandig morän, sand och grus) bedöms sättningsproblematiken som nästintill obefintlig. Den postglaciala sanden kan vara löst lagrad men brukar bli fastare så fort belastning påförs. Eventuella sättningar i friktionsjord är generellt små och utbildas under byggskedet.</p> <p>I silt är sättningsproblematiken mer svårbedömd eftersom silt kan bete sig som antingen en friktionsjord eller en kohesionsjord (lera). I planområdet finns ingen yta med Silt markerad.</p> <p>Buffertzonen Artskydd föranleder bebyggelsefritt område runt groddjursdamm.</p> <p>Fornlämning liksom område som omger fornlämning är skyddad genom lag.</p>	<p>Buffertzonen Buffertzonen anläggs runt groddjursdamm Buffertzonen föreslås runt fornlämning</p>			
--	---	---	--	--	--

	<p>Fysiska ingrepp</p> <p>Grundläggning av byggnad För småhus bedöms grundläggning kunna utföras med plattgrundläggning i hela området efter att organisk jord avlägsnats.</p> <p>Med plattgrundläggning avses hel bottenplatta samt grundmurar på grundsulor som vid kryprumsgrundläggning. Där nivåskillnader förekommer kan kryprumsgrundläggning vara särskilt lämpat då schaktarbetet kan minimeras. Utelufts- och innetluftsventilerad kryprumsgrundläggning medför dock större krav byggnadstekniskt för att inte fuktproblematik ska uppstå. Kryprumsgrundläggning kan även utföras med en öppen plintgrund.</p> <p>Vid lera kan grundläggning med plintar eller pålar nedförda till fastmark som morän och berg krävas.</p> <p>Källare avråds ifrån för villor då både blockighet i moränen och på sina ställen yttlig bergnivå medför komplicerad schaktning och sprängning. Likaså förekommer en grundvattenproblematik.</p> <p>En geoteknisk undersökning ska utföras för samtliga hus när utformning och placering är känd, för att kunna detaljprojektera grundläggningen och med säkerhet välja rätt typ av grundläggningsmetod. Föreligger sättningsproblematik kan även småhus</p>	<p>Fysiska ingrepp</p> <p>Grundläggning av byggnad. Förutsättningar för grundläggning har utretts.</p> <p>Eftersom exakt läge för byggnader inte är kända vid planläggning är placeringen inte låst. Då fastigheterna troligtvis kommer bebyggas av enskilda byggherrar föreslås provgropar göras och grundläggning anpassas efter det läge där byggnaden placeras.</p>			
--	---	---	--	--	--

	<p>behöva grundläggas med plintar eller pålar nedförda till fastmark. Alternativt kan kompensationsgrundläggning användas, då marken grävs ur och fylls upp med lättfyllning i syfte att erhålla netto noll tillskottslast när byggnaden står kvar, om markförhållandena är lämpliga.</p> <p>Grundläggning av VA VA-ledningar bedöms kunna grundläggas på konventionellt sätt utan förstärkningsmetoder. När eventuell ledningsdragnings är bestämd ska en geoteknisk markundersökning utföras för att få kännedom om bergnivåer och exakta jordartsförhållanden. Nya ledningsdragnings kan med stor sannolikhet kräva bergschakt. I det fall ledningar mot förmodan måste dimensioneras för sättningar kan självfallsledningar behöva anläggas med större fall för att ta höjd för framtida sättningar. Alternativt kan LTA-system användas.</p> <p>Grundläggning lokalgator Lokalgator kan anläggas på friktionsjord utan förstärkningsmetoder. På kohesionsjord (lera och eventuellt silt) rekommenderas kompletterande geotekniska markundersökningar. Normalt erfordras inte markförstärkningsåtgärder vid måttliga uppfyllnader på mindre än 0,5 meter.</p> <p>Restaurering av groddjursdamm</p>	<p>Restaurering av groddjursdamm</p>			
--	---	---	--	--	--

	<p>I samband med avverkning har förutsättningar för groddjur förändrats.</p>	<p>Groddammen och området runt groddammen ska restaureras innan byggnation får genomföras.</p>			
<p>MB 3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden -Obetydligt påverkade, ekologiskt känsliga områden - Brukningsvärd jordbruksmark - något riksintresse för naturvården, kulturmiljövården, friluftslivet eller annat riksintresse enligt 3 kap. §§ 7-9</p>	<p>Ekologiskt särskilt känsliga (ESKO) områden I kommunen finns inga direkt utpekade ESKO – områden, men väl områden som är av naturvärdesklass 1 och 2 (högsta eller högt naturvärde) vilka dock bedöms vara ekologiskt känsliga och bör då enligt MB 3 kap inte exploateras. I planområdet finns dock inga sådana områden.</p> <p>Ekologiskt känsliga områden I området finns en vattensamling med förekomst av groddjur.</p> <p>Brukningsvärd jordbruksmark Undantas från planläggning</p> <p>Riksintresse <i>Kulturmiljö</i> Den södra delen av Sandviken låg tidigare inom gränsen för riksintresse för</p>	<p>Ekologiskt känsliga områden Område närmast groddjursdamm planläggs som PARK. Skötsel förslag har tagits fram för att möjliggöra restaurering. Fastigheter som omger dammen får inte byggas innan restaurering skett.</p> <p>Riksintresse Planbestämmelser tydliggör att området ingår i en kulturmiljö.</p>	☒	☐	

	<p>kulturmiljövården. Området var utpekade på grund av det rika fornlämningsbeståndet i ett typiskt södermanländskt sprickdalslandskap med odlingsmarken i dalgångar och ålderdomliga byar i höjdlägen samt äldre vägsystem. Ytterenhörna kyrka med delar från 1100-talet ingick även i riksintresseområdet. Tidigare riksintresseområde har avståtts och utgör kulturmiljö av kommunalt intresse.</p> <p>För mer information om kulturmiljö se under rubrik Kulturmiljö och landskapsbild.</p> <p>Området ingår i riksintresse för rörligt friluftsliv MB 4 kap. Se nedan.</p>				
<p>MB 4 kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden</p>	<p>Rörligt friluftsliv Kustområdet och skärgården samt Mälaren med öar och strandområden i sin helhet utpekade som riksintresse enligt miljöbalkens fjärde kapitel. Planområdet ingår i riksintresseområdet.</p>	<p>Genomförd rekreationsanalys har inte pekat ut detta område som värdefullt rekreationsområde. Siktlinjen över åkermarken bevaras. Planförslaget bedöms inte skada något av riksintressets utpekade värden.</p> <p>Genom att förlägga groddjursdamm och fornlämning på allmänplatsmark och genom att uppmuntra en gestaltning som tillgängliggör befintliga värden finns en förhoppning att stärka möjligheten att synliggöra platsens upplevelsevärden.</p>	☒	☐	

<p>MB 5 kap Miljökvalitetsnormer</p> <ul style="list-style-type: none"> -Omgivningsbuller -Luftkvalitet -Vattenkvalitet ytvatten och grundvatten (kvantitet) 	<p>Buller</p> <p>Trafikbuller alstras framför allt av de boende i området och eftersom trafikflödena är relativt låga anses trafikbuller inte utgöra ett problem.</p> <p>Risk för lågfrekvent buller anses som liten eftersom bussen endast går med sommartrafik.</p> <p>Båt som angör brygga avger lågfrekvent buller när den är anjord. Eftersom angöringstillfällen är få anses inverkan liten.</p>	<p>Buller</p> <p>Buller anses inte behöva utredas</p>	☒	☐	
<p>Skyddade områden och arter (MB 7kap)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Naturreservat -Kulturresevat -Naturminne -Biotopskydd -Djur- och växtskyddsområde -Strandskyddsområde -Miljöskyddsområde -Vattenskyddsområde -Naturvårdsavtal 	<p>Biotopskydd</p> <p>Ett småvatten i jordbrukslandskapet, i form av dike löper längs planområdets västra gräns. Detta bedöms omfattas av biotopskyddsbestämmelse.</p> <p>Vattenskyddsområde</p> <p>Ett vattenskyddsområde har nyligen inrättats – Södra Mälarens vattenskyddsområde. Majoriteten av planområdet är beläget inom vattenskyddsområdets sekundära zon.</p>	<p>Biotopskydd</p> <p>Ingen åtgärd. Diket planläggs inte. Med anledning av allergener behöver en växt-ridå planteras längs fastigheterna närmast diket. Detta anses gynna arter i diket.</p> <p>Vattenskyddsområde</p> <p>Indragning av vatten- och spillvattenledningar kommer att påverka kommande vattenskyddsområde positivt.</p> <p>Negativ påverkan på vattenskyddsområde undviks genom avvägda byggrätter, bestämmelse om andel hårdgjord yta, samt tydliggörande av ansvarsfördelning i genomförandebeskrivning.</p>	☒	☐	

<p>Naturmiljö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Allmän beskrivning, vegetation och djurliv - Särskilda värden för biologisk mångfald exempelvis: ovanliga och skyddsvärda naturtyper, utpekade nyckelbiotoper, viktiga spridnings-samband, länsstyrelsens inventeringar av ädellövskog och/eller ängs- och hagmarker eller artgrupper som groddjur, fladdermöss, insekter, rödlistade arter -Arter enligt Artskyddsförordningen (habitatsarter och fridlysta arter) 	<p>Kommunövergripande modellering av spridningssamband har gjorts för äldre barrskog (Ekologigruppen, 2020). Planområdet ingår i ett spridningssamband för barrskogmesar med viktiga områden för kungsfågel och i utkanten av spridningsområden för tofsmes. Byggplanerna bedöms inte påverka spridningsmöjligheterna eftersom fastigheten är kalhuggen.</p> <p>Tre utredningar avseende naturvärden har genomförts 2007 (Skogsstyrelsen) och 2018 (Ekologigruppen) och 2022 (Ekologigruppen).</p> <p>Inventeringsområdet är cirka 40 hektar stort och utgörs av en variation av skogsområden, främst hållmarkstallskog och barrblandskogar, en lång strandzon och en sandmiljö. Fem objekt med högt naturvärde, fem objekt med påtagligt naturvärde och fem objekt med visst naturvärde har identifierats under inventeringen.</p> <p>Berört planområde (inventeringsområde 8) har lågt naturvärde med anledning av nyligen avverkade ytor. Biotopen klassas som taiga med undernaturtyp barrblandskog. Biotopkvaliteter saknas eller är av negativ betydelse för biologisk mångfald.</p>	<p>Planering av detta område anses möjliggöra spridningssamband och förbättra de gröna sambanden.</p> <p>Särskilt gynnsam anses den gröna barriär som måste anläggas till skydd mot allergener.</p>	☒	☐	
--	--	---	---	---	--

	<p>Intressanta naturvårdsarter Inga naturvårdsarter har identifierats på berörd fastighet. Inga signalarter har identifierats på berörd fastighet.</p> <p>Skyddade arter</p> <p>Fågel Artskyddsutredning för fågel har inte bedömts nödvändig för berört planområde men har genomförts för närliggande områden.</p> <p>Groddjur En groddjursutredning har tagits fram under 2023. Syftet med utredningen är att skapa ett kunskapsunderlag för att kunna beakta förekomsten av groddjur i planarbetet.</p> <p>Eftersom skog nyligen tagits ner i anslutning till den identifierade dammen på Björnfoten 1:54 har skötsel förslag tagits fram för att artskyddet inte ska utlösas</p> <p>Fladdermus I samband med groddjursinventeringens tredje platsbesök, den 12 maj 2023 observerades tre fladdermusarter (nordfladdermus, dvärgpipistrell och mustasch-/taigafladdermus) jaga insekter över vatten 3, Väsby 8:1.</p>	<p>Skyddade arter</p> <p>Fågel Fågelholkar bör sättas upp på såväl enskilda som allmänna platser (Park och NATUR) när träd etablerats.</p> <p>Groddjur Skötsel förslag groddjur biläggs planbeskrivningen.</p> <p>Bestämmelse om att bygglov inte får medges innan groddjursdamm restaurerats har införts.</p> <p>Fladdermus Ingen åtgärd.</p>			
--	---	--	--	--	--

	<p>Nordfladdermus är rödlistad och nära hotad (SLU Artdatabasen 2020).</p> <p>Ställningstagande har gjorts att fladdermusinventering inte är nödvändig då planområdet inte omfattar specifikt gynnsamma livsmiljöer för fladdermus.</p>				
<p>Kulturmiljö och stads- och landskapsbild</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skyddade enligt KML, fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkor (även oupptäckta fornlämningar) - Kulturvärden enligt PBL och MB (inklusive utpekade kulturmiljöområden i ÖP och kommunens kulturhistoriska kunskapsunderlag som motsvarar status av kulturmiljöprogram 	<p>Skyddade enligt KML</p> <p>Lämning finns inom det aktuella planområdet omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L2022:870 Stensättning; rund, 4 meter i diameter, 0,4 meter hög, av 0,4 – 0,6 meter stora stenar. Övertovad <p>Kulturmiljömässiga och miljöskapande värden</p> <p>Övrig kulturhistorisk lämning</p> <p>En övrig kulturhistorisk lämning finns invid planområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - L2022:869 Röjningsröse (övrig kulturhistorisk lämning), 2 meter i diameter. 	<p>Skyddade enligt KML</p> <p>Fördjupad arkeologisk undersökning, nivå 2 har genomförts.</p> <p>Fornlämning med omgivande område planläggs som NATUR. Prick och plussmark avsätts 30 meter från fornlämning.</p> <p>Kulturmiljömässiga och miljöskapande värden</p> <p>Övrig kulturhistorisk lämning</p> <p>Lämningen påverkas inte</p>	☒	☐	

	<p>Kulturmiljö</p> <p>Gården Björnfoten har markerats i KMR som bytomt/gårdstomt L2023:1845 med stöd av det historiska kartmaterialet. I och med att gården är bebyggd och inte varaktigt övergiven så uppfyller den inte kriterierna för fornlämning.</p> <p>Närliggande områden är utpekade i kommunens; Kulturhistoriska kunskapsunderlag för samhällsplaneringen. Del av området omfattades tidigare av riksintresse för kulturmiljön. För mer information se under rubriken riksintresse.</p> <p>Sandvikens kulturhistoriska värde ligger främst i helhetsmiljön. Det är de smala vägarna, de lummiga tomterna med höga häckar och stenmurar samt spår av äldre verksamheter som tillsammans med bebyggelsen utgör kulturmiljön.</p> <p>Motivet för utpekandet av Sandviken som en kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö är att området representerar ett fritidshusområde med olika karaktärer, från den första perioden med sommarvillor från tidigt 1900-tal och med tydligt avläsbara områden med fritidsbebyggelse från 1930- och 60-talen.</p> <p>Bebyggelsens anpassning till den omgivande naturen är tongivande för området. Områdets murar är också värdebärande element.</p>	<p>Kulturmiljö</p> <p>En kulturmiljöinventering har genomförts.</p> <p>Kulturhistoriskt värdebärande egenskaper</p> <ul style="list-style-type: none"> -Smala vägar - Tidstypisk bebyggelse - Bebyggelsens anpassning efter topografin/terrängen/marken på olika sätt i de olika områdena -Volym och skala - Områdets gröna karaktär i form av trädgårdstomter och natur - Kulturlandskapets jordbruksmark MB <p>Planbestämmelser har utformats för att möjliggöra att tillkommande bebyggelse förhåller sig till omgivande miljöer och värden.</p> <p>Landskapsbild</p> <p>Planarbetet har utgått från befintliga värden.</p>			
--	---	--	--	--	--

<p>Rekreation, friluftsliv, folkhälsa och sociala värden</p> <p>-allmän beskrivning av hur området används och av vem, exempelvis om det finns skolor, förskolor i närheten</p> <p>-parkmiljöer och grönstruktur</p> <p>-Rekreationsanläggningar, spår och leder</p> <p>målpunkter och upplevelsevärden</p> <p>-Trygghet/otrygghet</p>	<p>Rekreation</p> <p>Naturvärdesinventering (2018) anger att rekreativvärden till störst del finns i de större sammanhängande skogsområdena, där rekreativstråken är som tätast och anger att rekreativpotentialen varierar såväl inom som mellan olika områden.</p> <p>Utredningen redogör för att det inom tätorten finns ett generellt bra nätverk av vägar och stigar, och strategiskt placerade grönområden som binder samman den förhållandevis utspridda bebyggelsen i området.</p> <p>Planområdet är inte utpekade i genomförd rekreativanalys men ligger mellan två utpekade rekreativområden.</p> <p>Grönstruktur</p> <p>Planområdet är visserligen ett kalhygge men omgivande område utmärks av äldre trädgårdsmiljöer med blommande, bärande träd och buskar som utgör viktiga gröna strukturer som upprätthåller ekosystemtjänster så som pollinering och ekologisk mångfald, även i en landsbygdsmiljö.</p>	<p>Rekreation</p> <p>Det är viktigt att grönområden upplevs som tillgängliga även för personer som inte bor i det närmaste området och är delägare i förening/samfällighet, särskilt inom strandområden. Allemansrätten gäller även inom samfälliga områden, detta förtydligas i plan- och genomförandebeskrivningen.</p> <p>Grönstruktur</p> <p>Den gröna växtbarriären som behöver anläggas med anledning av allergener bidrar till att skapa spridningsstråk som gynnar alla arter i området.</p> <p>Området runt dammen ska utföras så att groddjur gynnas.</p> <p>Detaljplanen begränsar andel hårdgjorda ytor på kvartersmark vilket möjliggör grönskande trädgårdar. Äldre lövträd och fruktträd i trädgårdarna kan även bidra som kolsänkor och värmeutjämnare i det fall där villaträdgårdar utvecklas till som monotona miljöer med artfattiga gräsytor eller i det fall omfattande hårdgjorda ytor brer ut sig och växtlighet tas bort.</p>	☒	☐	
---	---	--	-------------------------------------	--------------------------	--

	<p>Mötesplatser och parker Genom det strandnära läget är kontakten med vattnet en viktig gemensam tillgång. En liten andel av fastigheterna har strandtomt varför gemensamma badplatser, bryggor, stråk och stigar mellan bostadstomterna är viktiga. I närområdet finns viktiga gemensamma målpunkter, platser och stråk så som ångbåtsbryggan och den gemensamma badplatsen som också är en viktig del i områdets karaktär liksom för den sociala gemenskapen.</p> <p>Ca 500 m öster om planområdet ligger Underåsbadet, en kommunal badplats. Här finns även en småbåtshamn som drivs av Underås båtklubb.</p> <p>Enhörna idrottsplats ligger ca. 2 km bort.</p> <p>Naturskola och rid stall är belägna ca 7,5 km från planområdet.</p>	<p>För att ytterligare uppmuntra odling är växthus om 15 kvm bygglovsbefriade.</p> <p>Mötesplatser och parker För att området ska fungera för permanentboende och att alla i området ska få tillgång till allmänna platser är det viktigt att tydliggöra och säkerställa tillgången till de allmänna platserna med en gemensam förvaltning.</p> <p>Inom planområdet finns goda möjligheter att utveckla platser för möten vid groddjursdammen och i grönområdet i den nord-västra delen.</p>			
--	---	---	--	--	--

<p>Barnperspektivet negativa / positiva konsekvenser för barn. (Komplettera med checklista barnkonventionen) Boende och vardagsliv -Ex. plats för lek (både spontan och anordnad) -Avstånd till skola/ förskola, avstånd till park/natur Trygghet/tillgänglighet -Kan barn röra sig säkert, ex. GC-väg/säker skolväg Miljö och hälsa -Negativa hälsoeffekter i boende/skolmiljö Ex. buller luftkvalitet</p>	<p>Vallaskolan omfattar klasserna (f – 6) och ligger ca. 2 kilometer från planområdet..</p> <p>I dagsläget saknas gång och cykelbana längs Sandviksvägen, men sådan planeras i detaljplanen för Sandviken, etapp 2.</p> <p>I anslutning till skolan finns ett stort friluftsområde med idrottsplaner och motionsspår.</p>	<p>Plats för lek finns såväl i de enskilda trädgårdarna som i den närliggande skogen. Det finns även plats för lek vid de lokala badplatserna.</p>	☒	☐	
<p>Risker för människors hälsa och för miljön (klimatförändringar) - Buller och vibrationer (RI influensområde totalförsvaret) -Trafik, farligt gods - Explosionsrisk -Elektromagnetisk strålning - Föroreningar (Mark, luft, vatten: nu och efter genomförande) -Risk för skred, erosion (markens stabilitet) -Markradon - Översvämningsrisk -Påverkan på vattenskyddsområde - Ljusförhållanden - ljusföroreningar - Djurhållning</p>	<p>Geotekniska frågor Radon</p> <p>Risk klassificering av marken med hänsyn till radon har översiktligt kontrollerats. Enligt SGU:s gammaspektrometriska mätningar, som ger en indikation på radonhalten i markens porluft, över området är markens uranhalt normal.</p> <p>I nord östra delen av planområdet finns eventuell högrisk för radon</p> <p>Dagvatten och vattenskyddsområde</p> <p>För flertalet fastigheter gäller lokalt omhändertagande av dagvatten på den egna fastigheten.</p>	<p>Geotekniska frågor Radon</p> <p>I samband med bygglovsprövning och i samband med byggsamrådet kan en mer utförlig radonundersökning krävas för att klarlägga behov av eventuella skyddsåtgärder.</p> <p>Radonsäkert byggande med täta rörge-nomföringar och radonslang rekommenderas.</p> <p>Dagvatten och vattenskyddsområde</p> <p>Planbestämmelser har införts för att säkerställa att groddam restaureras och torr-damm anläggs.</p>	☒	☐	

	<p>Det finns fastigheter som behöver avleda dagvatten till en torrdamm npr om groddammen för att groddammen ska ha bibehållen vattentillströmning och undvika uttorkning.</p> <p>Med föreslagna dagvattenåtgärder bedöms en hållbar dagvattenhantering kunna uppnås med avseende på rening och fördröjning. Med föreslaget system kan ett framtida klimatanpassat 10-årsregn fördröjas till ett befintligt 10-årsregn. Erforderlig fördröjningsvolym kan fördröjas med hjälp av perkolationsmagasin, svackdike och torrdamm.</p> <p>Dagvattnet bedöms kunna renas tillräckligt för att planområdets planerade bebyggelse inte ska äventyra möjligheter att uppnå miljö kvalitetsnormerna för Mälaren på ett negativt sätt. I planerad situation förväntas halterna och mängderna av fosfor, zink, krom, nickel, kvicksilver och PAH16 att öka jämfört med idag. Ökningen bedöms dock inte på ett allvarligt sätt äventyra möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormerna för näringsämnen baserat på utspädningseffekter.</p> <p>Djurhållning</p> <p>Det förekommer djurhållning av häst i närområdet. Utredning avseende allergener har genomförts.</p>	<p>Hydrologiska frågor</p> <p>Dagvatten ska i första hand omhändertas i enlighet med principerna för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i enlighet med kommunens VA-plan 2017 – 2030.</p> <p>Maximal andel hårdgjord yta och infiltrationskapacitet har klargjorts avseende infiltrationskapacitet och dagvatten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maximal andel hårdgjord yta har satts till 15% - Dimensionering av fördröjande dagvattenanläggningar har utretts. <p>Se vidare under rubrik; <i>vattenskyddsområde</i> ovan.</p> <p>Djurhållning</p> <p>Med anledning av att huvudbyggnader som kan beröras av risk ligger inom en radie om 500 meter från befintligt stall har bestämmelse om växtrida införts.</p>			
--	--	--	--	--	--

	<p>Översvämningsrisk</p> <p>Översvämningsrisk vid groddjursdam som utgör lågpunkt.</p> <p>Ljusföroreningar</p> <p>Gatubelysning på vägar med enskilt huvudmannaskap saknas.</p>	<p>Översvämningsrisk</p> <p>Bestämmelse om lägsta grundläggningsnivå kommer att införas.</p> <p>Ljusföroreningar</p> <p>Risk för ljusföroreningar anses inte föreligga. Planbeskrivningen anger följande:</p> <p>Om belysning införs ska den anpassas till omgivande kulturmiljö.</p> <p>Belysning bör även anpassas och avbländas med hänsyn till insekter och eventuell förekomst av fladdermöss.</p>			
<p>Klimataspekter</p> <p>-Bridrar planerad verksamhet till ökade utsläpp</p> <p>-Genererar planeringen ökade bilresor (hur ser tillgång till god kollektivtrafik, samhällsservice, offentlig service, arbete.</p> <p>-Vilka effekter av ett förändrat klimat behöver beaktas, ex. översvämning, skyfall, urbana värmeöar (ex andel hårdgjord yta och inslag av grönska)</p>		<p>Andelen bilresor som förväntas genereras från planområdet uppgår till 105 ÅDT.</p> <p>Längs Enhörnaleden (väg 522) trafikerar buss 787 året om. Bussen färdas sträckan mellan Överenhörna kyrka och Södertälje centrum, med busshållplatser på regelbundna avstånd.</p> <p>Busshållplatserna längs såväl Enhörnaleden som Sandviksvägen är oftast av låg kvalitet och saknar tillgänglighetsanpassning, även om det finns hållplatser som är anpassade för synskadade. Säkra övergångar saknas vid flertalet hållplatser.</p> <p>Turtätheten på linjen är 2st avgångar per timme från hållplats Tuna, som ligger precis där vägen vid Ytterenhörna kyrka möter väg 522.</p>	☒	☐	

		<p>Under sommarhalvåret, mellan 15:e april och 30:e oktober, trafikerar bussen Sandviksvägen fram till ångbåtsbryggan. Då går det 3 turer ut från Södertälje och 4 turer tillbaka till Södertälje per dag. Under juni till augusti går bussen ännu tätare, med 7 turer per dag, måndag – fredag.</p> <p>Vintertrafik är inte möjlig längs Sandviksvägen (väg 527) med anledning av befintlig vägstandard och vägbredd. Vintertid tar det lite över en timma att gå och åka buss från Sandvikens ångbåtsbrygga till Södertälje centrum. År 2023 infördes en ny bussatsning med snabbussar på linje 747, vilket har kortat restiden och förenklat byten för de som reser mellan Enhörna och Liljeholmen i Stockholm. Resenärerna kan byta från buss 787 till 747 på hållplats Karlhavsbacken.</p> <p>Följande aspekter avseende klimatförändringar har beaktats:</p> <ul style="list-style-type: none">- Skyfall:<ul style="list-style-type: none">o Maximal andel hårdgjord yta har anslagitso Infiltration har utretts. Lågpunkter bekräftas.o Fördröjning och fastläggning regleras bland annat genom trädfällningsbestämmelse.			
--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- Naturvärden har utretts genom NVI, fågel- och groddjursinventering.			
--	--	---	--	--	--